

שבת מו: (ש 4 ברחבות) עד מז: (סוף הפרק)

ביאורי מושגים
בניה בכלים - להלכה אין איסור בניין בכלים אלא רק בקרקע ומחובר לקרקע (למשל דלת המחוברת לבית) עם זאת איסור מכה בפטיש קיים גם בכלים. לכן אדם העושה פעולה המכילה חפץ חייב משום מכה בפטיש. איסור זה קיים מהתורה רק בחיבור משמעותי באמצעות מסמרים או יתדות. מדרבנן אסור כל חיבור מהודק ומותר רק חיבור רפוי.

דחיה - אם הנר יכבה זהו דבר שאינו מתכוון. אנו ראינו בכלאים שר"ש מתיר לגמרי דבר שאינו מתכוון, ואינו אוסר אפי' מדרבנן.

תירוץ א' - רב יוסף:
 ר"ש חשש שהוא יכבה בטעות את הנר.

ר"ש התיר לטלטל נר שכבה, מדוע אסר ר' שמעון לטלטל נר שעדיין דולק?

תירוץ ב' - רבא: הנר והשמן הם בסיס לדבר האסור - לשלהבת.

הדבר המותר צריך להיות משמעותי. פירוורי לבונה אינם משמעותיים ולכן נדחתה הצעתו של ר' אסי.

מה היה במחיתה:
 ר' אסי: אפר - האסור, ופירוורי לבונה - המותרים.
 רבא: שבבי עצים - האסורים, אפר המיועד לכיסוי - המותר.

תירוץ א': מדובר כשבמחיתה היו דברים אסורים ודברים מותרים. במקרה זה המחיתה נחשבת בסיס לדבר המותר והאסור והיא מותרת בטלטול.

האפר הוא מוקצה מחמת איסור. מדוע מותר לטלטל את המחיתה, הרי היא בסיס לדבר האסור?

רבי התיר לטלטל מחיתה עם אפר בשבת.

דחיה: חכמים התירו רק במקרה שהחפץ מגולה ומסריח במיוחד.

תירוץ ב': 'עשאוה כגרף של רעי' - חכמים התירו משום מיאוס.

כולם מודים שהרכבה בעזרת מסמרים או יתדות אסורה מהתורה.

חיבור כלי
 רב ושמואל וברייתא א': הרכבה בהידוק - אסורה מהתורה, ברפיון - אסורה מדרבנן.
 ת"ק של ברייתא ב': הרכבה בהידוק וברפיון - אסורה מדרבנן.
 רשב"ג, ר' אבא ורשב"ח: הרכבה בהידוק - אסורה מדרבנן, הרכבה ברפיון - מותרת.

הלכה כרשב"ג:
 עם מסמרים - אסור מהתורה. בהידוק - אסור מדרבנן. ברפיון - מותר.

המקרה של המשנה איננו 'גרם כיבוי', אלא 'מקרב כיבוי'.
גרם כיבוי - האש מגיעה אל המים. **מקרב כיבוי** - האדם מקרב את המים אל האש. (האש כבר התחילה ליפול אל הכלי ולכן היא כאילו כבר שם).

משנה
 מותר לתת כלי מתחת לנר כדי לקבל את הניצוצות. אסור לשים בכלי זה מים אפילו בע"ש כיוון שהמים מכבים את הניצוצות.

אין בעיה של ביטול כלי מהיכנו כיוון שבניצוצות אין ממש.